

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

V okolí kamene ve třicátých letech minulého století lesní dělníci vykopali starou nádobu. Lesní adjunkt Vítek ji převzal s tvrzením, že starožitnost patří majiteli panství na Velkém Chlumci. Další osud kotlíku není znám.

Po hřebínku směrem k Myslkovu – je vhodné se držet stále na vrcholku – asi po dvaceti minutách narazíme na zajímavé seskupení velkých kamenů. Kamenná, téměř rovná deska je opřena šikmo o další útvar. Do vzniklého otvoru se vejde člověk. Kamenologové jsou přesvědčeni, že stojí před jednou z českých megalitických hrobek – dolmenů. Kdo tam byl pohřben, by mělo být předmětem dalšího výzkumu.

Stolový kámen objevíme na břehu prostředního rybníčku u Nových Dvorů. Byl nalezený v roce 1990 při čištění nádrže a jeho tvary vzbuzují zajímavé domněnky. Další jsou pod hradem Zvěřinec či v Hlubokém lese. Impozantní, více než dva metry vysoký monolit stojí nad údolím na kopci Kozlově i vedlejším Králově. Pátrání po dalších megalitech dodnes není uzavřeno. A asi ani nebude. Za krásnými kameny lze putovat celý rok.

Pěšky nebo na kole

Monínec je zdrobnělina slova Monín, který vznikl nejspíše z německého slova Mann – muž. Místo leží pod Javorovou horou a Čertovým břemenem. Tento název skaliska vznikl podle poněkud „profláknuté“ čertovské legendy, kdy čert chtěl zabránit vzniku kostela v Nadějkově, ale podle zvonění zjistil, že přichází pozdě, a kámen vzteky odhodil. Dnes jméno představuje mikroregion Společenství obcí Čertovo břemeno, které v tomto svazku společně usilují o obnovu kraje.

V nedalekém Ounuzu se kdysi natáčela filmová pohádka Pyšná princezna. Jméno

Ubytování a jídlo

Penzión Dalmo, Malá ulice, Sedlec tel.: 317 834 307, **Hotel Monínec**, Monínec 7, Sedlec-Prčice, tel.: 317 834 117, 603 239 666, **Hotel Myslkov**, Myslkov 13, Sedlec-Prčice, tel.: 317 834 570, 603 181 484, nabídka tenisového kurtu, **Strnadovský mlýn** tel.: 318 877 223, 724 120 714

Hospůdka Za pecí, Veletín, **Hospoda U Škrpálu**, Vítkovo náměstí, Prčice

vzniklo buď z hanlivého pojmenování písaře – U nouze, nebo z latinského slova unus – břemeno. Od roku 1995 jsou dřevěné chalupy s došky i kamenná zvonička chráněny jako vesnická památková zóna.

Pohoří tvoří Přírodní park Jistebnická vrchovina, kudy procházejí pěší i cyklistické zelené stezky včetně té z Prahy do Vídně. Značené cesty hřebenovkou vedou až do Petrovic, nebo aspoň na Zvěřinec. V zimě jsou zde dobré lyžařské podmínky i udržované běžecké stopy.

Kaple, tvrze

Hluboko v údolí je vidět Jetřichovice se zámekem a zejména zámek kaplí Panny Marie Bolestné, která byla nedávno opravena. Vedle zámku v Mitrovicích a tvrze ve Vrchotických patří ke klenotům kraje. O její obnovu se zasloužil nový nájemce a posléze majitel jetřichovického panství rektor Karlovy Univerzity JUDr. Jan Nepomuk Kaňka. Pod vedením architekta Josefa Niklase přestavěl zámek, vystavěl školu v Jetřichovicích a nakonec i novou zděnou kapli na místě staré v historizujícím novorománském slohu. Stojí na původním místě, trochu zarostlá v sadě, takže nešla pozornosti vandalů. A pamětníci vzpomínají na obrovskou kamennou rakev, která stávala před vchodem. Kapli vysvětil 9. října 1859 biskup Valerián Jirsík.

Půl tisíciletí Nedrahovického kanálu

Ze Sedlce do Nedrahovic je sotva deset kilometrů. Nezaložil je ovšem praotec, nýbrž zeťman Nedrah – možná se jmenoval Nedrahý – se svým lidem už někdy ve 12. či 13. století. Místo však trpělo nedostatkem vody. Po roce 1457 proto Jan z Nedrahovic zřídil rybník Plužinec. Aby vody bylo dostatek, dohodl se po roce 1480 s Bohuslavem z Nových Dvorů, které leží pod hradem Zvěřinec. Ten pod svou tvrzí vybudoval Nový rybník – dnešní Novodvorský. Měl 3 ha a Jan jej za úplatu spojil dva a půl kilometru dlouhým kanálem s Plužincem – jak zaznamenává smlouva vložená L. P.

1486 ve čtvrtek po sv. Lucii do zemských desek.

Tvrze odvál čas, ale unikátní technické dílo, lidově zvané Stružka, je funkční dodnes.

Země kapliček

Kostel Nejsvětější Trojice v Jesenici sevřený kopci se vypíná přesně tak malebně, jak má kostel nad vsí činit. Uvnitř je pohřben Diviš Černín z Chudenic i jeho rodiče. V roce 1617 nechal kostel opravit, o rok později jako místodržitel a hejtman hradu pražského nezabránil defenestraci místodržících Martinice a Slavaty s písařem Fabriciem a byl odsouzen jako povstalec a popraven s českými pány 21. června 1621 na Staroměstském náměstí.

FOTO: RICHARD GRÉGR

V kraji se pilně opravují kapličky i kříže.

Kostel byl přestavěn v roce 1789. Možná dodnes ukrývá poklad. Tehdy byl ve stropě objeven husitský misál. Údajně pak knihu vložili do bedny a zazdili za oltářem. Po roce 1980 ji odborníci hledali, ve zdi našli jen keramické předměty a kusy dřeva. Po roce 1884 v kostele sloužil legendární farář Antonín Lego.

Jesenice byla známa jako poutní místo. Křížová cesta od kostela na vrchol jesenické Kalvárie je zachycena na katastrální mapě z roku 1839. Vznikat začala o tři roky dříve. O církevních svátcích se konalo několik procesí denně. K obnově nakrátko došlo před 1. světovou válkou. V druhé polovině 20. století byla zdevastována zcela. Dnes opět opravená cesta byla vysvěcena v září 2004. Projekt spolufinancovala Evropská unie a jako součást naučné stezky seznamuje s pojmem křížové cesty. ■

RICHARD GRÉGR

1 Bo rů. Hodovali zde staří Kelti?